

Priznavanje
otpisa, odnosno
ispravke
vrednosti
potraživanja za
poreske svrhe

25 januar 2016. godine
Srpsko fiskalno društvo

Agenda

- Relevantni članovi Zakona o porezu na dobit pravnih lica kojima je propisan poreski tretman ispravke vrednosti/otpisa potraživanja kod privrednih društava
- Priznavanje ispravke vrednosti/otpisa potraživanja kod banaka
- Otvorena pitanja vezano za priznavanje ispravke vrednosti/otpisa potraživanja

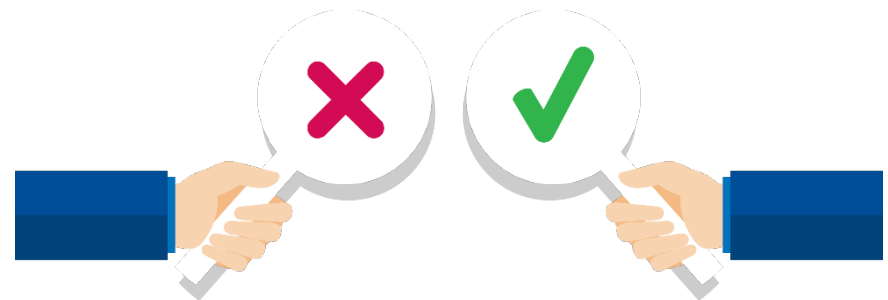

Relevantni članovi Zakona o porezu na dobit pravnih lica

Relevantni članovi ZPDPL: Član 7a, stav 1, tačka 2:

“...Ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja od lica kome se istovremeno duguje, do iznosa obaveze prema tom licu...” ne priznaju se na teret rashoda.

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

“Na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja koja se u skladu sa propisima o računovodstvu i MRS, odnosno MSFI i MSFI za MSP iskazuju kao prihod, osim potraživanja iz člana 7a tačka 2) ovog zakona, pod uslovom:

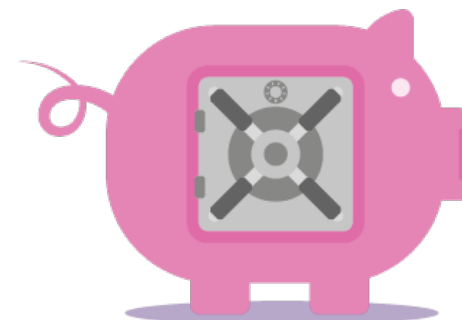
- 1) da se nesumnjivo dokaže da su ta potraživanja prethodno bila uključena u prihode obveznika;*
- 2) da su ta potraživanja u knjigama poreskog obveznika otpisana kao nenaplativa;*
- 3) da poreski obveznik pruži dokaze da su potraživanja utužena, odnosno da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja, ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom. **(stav 1)***

*Na teret rashoda priznaje se i otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja koja se u skladu sa propisima o računovodstvu i MRS, odnosno MSFI i MSFI za MSP ne iskazuju kao prihod, osim potraživanja iz člana 7a tačka 2) ovog zakona, ukoliko obveznik ispuni uslove propisane odredbama stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana. **(stav 2)***

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

*Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja, pod uslovom da su ta potraživanja obuhvaćena finansijskim restrukturiranjem, sprovedenim na način propisan zakonom koji uređuje sporazumno finansijsko restrukturiranje privrednih društava. **(stav 3)***

*Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja koja su obuhvaćena usvojenim unapred pripremljenim planom reorganizacije, koji je potvrđen pravosnažnim rešenjem donetim u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj. **(stav 4)***

Posebna pravila za potraživanja obuhvaćena finansijskim restrukturiranjem i UPPR - om

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

*Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, na teret rashoda banke priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja po osnovu kredita odobrenog nepovezanom licu u smislu ovog zakona, pod uslovom da je od momenta dospelosti potraživanja prošlo najmanje dve godine, uz pružanje dokumentacije koja predstavlja osnov za dokazivanje nesposobnosti dužnika da izvršava svoje novčane obaveze (npr. dokumentacija iz kreditnog dosijea dužnika o izmirivanju obaveze dužnika prema banci u toku poslednjih dvanaest meseci, prepiska i druga dokumentacija o kontaktima banke i dužnika u vezi sa naplatom potraživanja i merama koje je banka preduzela radi naplate). **(stav 5)***

*Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti preostalog dela pojedinačnog potraživanja banke koji nije naplaćen iz sredstava ostvarenih prodajom nepokretnosti koja se sprovodi u skladu sa zakonom. **(stav 6)***

Stavovi člana 16 koji uređuju priznavanje otpisa vrednosti potraživanja po osnovu kredita kod banaka.

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

*Na teret rashoda priznaje se otpis vrednosti pojedinačnih potraživanja za koja su ispunjeni uslovi iz stava 1. tač. 1) i 2), odnosno stava 2. ovog člana, pod uslovom da su troškovi utuženja pojedinačnog dužnika veći od ukupnog iznosa potraživanja od tog dužnika. **(stav 7)***

*Pod troškovima utuženja u smislu stava 7. ovog člana smatraju se takse i drugi javni prihodi koji se plaćaju za podnošenje tužbe u skladu sa Zakonom kojim se uređuju sudske takse. **(stav 8)***

Otpis potraživanja malih vrednosti

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

Na teret rashoda priznaje se ispravka vrednosti pojedinačnih potraživanja iz st. 1. i 2. ovog člana, ako je od roka za njihovu naplatu, odnosno realizaciju prošlo najmanje 60 dana. (stav 9)

Priznavanje ispravke vrednosti potraživanja kod privrednih društava.

Relevantni članovi ZPDPL: Član 16

Za iznos rashoda po osnovu ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja iz stava 9. ovog člana i člana 22a ovog zakona, koji su bili priznati u poreskom bilansu, uvećavaju se prihodi u poreskom bilansu u poreskom periodu u kome obveznik izvrši otpis vrednosti istih potraživanja, ako nije kumulativno ispunio uslove iz stava 1, odnosno stava 2, odnosno iz stava 7. ovog člana. (Stav 10)

Rashod koji nije bio priznat po osnovu ispravke vrednosti pojedinačnih potraživanja u poreskom periodu u kom je iskazan, priznaje se u poreskom periodu u kom su ispunjeni uslovi iz stava 1, odnosno stava 2. ovog člana. (stav 11)

Sva otpisana, ispravljena i druga potraživanja iz st. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9. i 11. ovog člana koja su priznata kao rashod, a koja se kasnije naplate ili za koja poverilac povuče tužbu, predlog za izvršenje, odnosno prijavu potraživanja, u momentu naplate ili povlačenja tužbe, predloga za izvršenje, odnosno prijave potraživanja, ulaze u prihode poreskog obveznika. (Stav 12)

Sva otpisana, ispravljena i druga potraživanja koja nisu priznata kao rashod, a koja se kasnije naplate, u momentu naplate ne ulaze u prihode poreskog obveznika. (Stav 13)

Relevantni članovi ZPDPL: Član 22a

Na teret rashoda u poreskom bilansu banke priznaje se uvećanje ispravke vrednosti potraživanja bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u iznosu obračunatom na nivou banke, koja su u skladu sa unutrašnjim aktima banke iskazani u bilansu uspeha na teret rashoda u poreskom periodu, u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

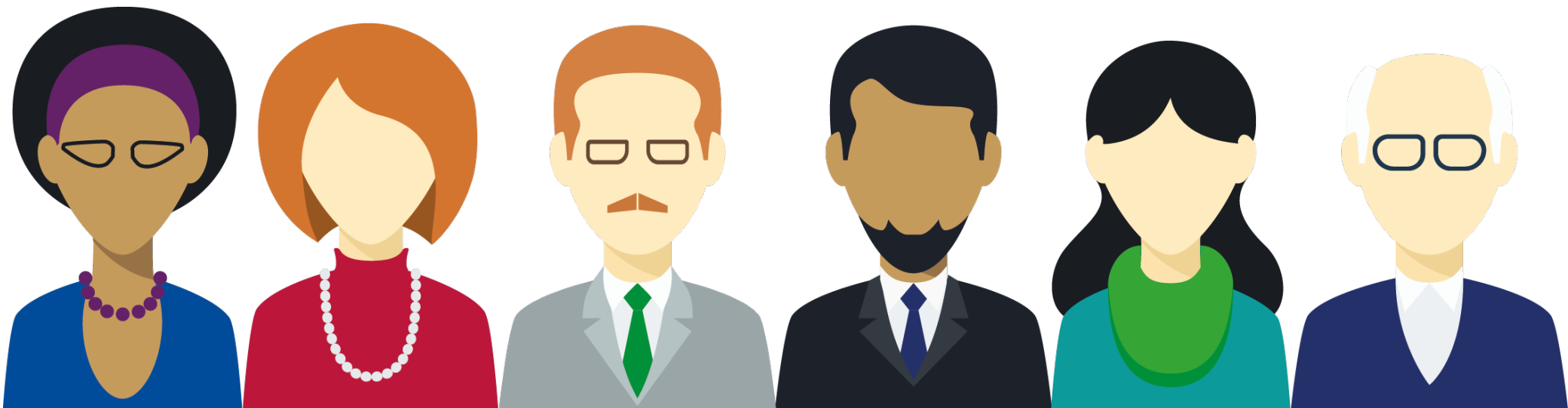

Ispravke
vrednosti / otpis
potraživanja kod
banaka

Poslovna pravila i procedure vezano za otpis potraživanja u bankama

**Dragan Obradović, Direktor Odeljenja za poreska pitanja
UniCredit Banke**

Poslovna pravila

- ❑ Poslovna pravila obuhvataju kategoriju internih akata Banke kojima se utvrđuju opšti principi, politike, smernice, planovi, pravila i metodologije poslovanja Banke. Poslovna pravila predstavljaju razradu strategije poslovanja Banke i omogućavaju usklađivanje nižih internih akata Banke (procedura i radnih uputstava) sa principima poslovanja Banke.

Poslovne procedure

❑ Procedura – Otpis bez otpusta duga posebno opisuje:

- Proces otpisa NPL-ova privredi i stanovništvu, ali samo deo otpisa koji ne podrazumeva otpust duga;
- Aktivnosti počev od formiranja predloga za otpis;
- Aktivnosti internog odobrenja predloga za otpis od strane nadležnog tela odlučivanja Banke;
- Računovodstveni tretman OP = Banka razlikuje, OP bez otpusta duga i OP sa otpustom duga;
- Implementacija otpisa u sistemima Banke;
- Evidentiranje ovih otpisa u vanbilansnoj evidenciji;
- Konačno isknjižavanje iz vanbilansne evidencije – Game over.

❑ Procedura se oslanja na Smernice NBS za primenu MRS 39, tačka 4 Otpis NPL-ova.

Otpis bez otpusta duga (minimalni kriterijumi za otpis)

Otpis bez otpusta duga (minimalni kriterijumi za otpis)

Procena da plasman neće biti naplaćen

Ekonomski je opravdano dalje preduzimati aktivnosti oko naplate – sva ugovorena prava ostaju nepromenjena

Obustavlja se obračun zakonske zatezne kamate – iako banka i dalje ima zakonsko pravo

Prestanak priznavanja plasmana u bilansu i preknjižavanje na vanbilans

Posebno plasmani za koje se dalje ne očekuje materijalno bitna naplata (u odnosu na ukupan iznos tog plasmana)

Plasman mora biti rezervisan u potpunosti (100% pokriven rezervacijama za potencijalne gubitke)

Otpis sa otpustom duga

Isknjižavanje iz vanbilansne evidencije (sa otpustom duga)

Isknjižavanje iz vanbilansne evidencije (sa otpustom duga)

Procena da vise nema ekonomskih razloga za dalje potraživanje i naplatu NPL (stečaj, likvidacija, sudsko rešenje i dr.)

Predlog za isknjižavanje iz vanbilansa

Odobrenje nadležne kompetence na isti način kao i kod OP bez otpusta duga

Nakon odobrenja nadležne kompetence konačni predlog za otpis se šalje na saglasnost, odeljenju za Poreska pitanja (poreski tretman), svim drugim zavisnim službama

Odobrenje IO Banke

U slučaju pozitivnog odobrenja IO

Game over !

Otvorena pitanja vezano
za priznavanje ispravke
vrednosti / otpisa
potraživanja

Član 16. stav 5 ZPDPL

Pravilo od 2 godine

Pružanje dokaza o nesposobnosti

Pitanja:

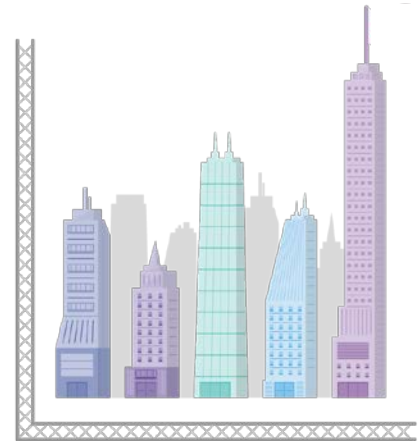
- Primena opštih pravila?
- Nesposobnost? Poravnanje?
- Dokazi?

Član 16. stav 6 ZPDPL

Otpis vrednosti preostalog dela potraživanja koji nije naplaćen prodajom nepokretnosti u skladu sa zakonom

Komentar

- Druga sredstva obezbeđenja?

Član 16. stav 10 ZPDPL

Ispravke po članu 22a priznaju se u momentu otpisa ako su ispunjeni opšti uslovi

Komentar

- U direktnoj suprotnosti (derogira) sa pravilom od 2 godine.

Član 16. stav 12 ZPDPL

U slučaju povlačenja tužbe, predloga za izvršenje/naplatu potraživanja prethodno priznati rashodi ispravki/otpisa se uključuju u prihode.

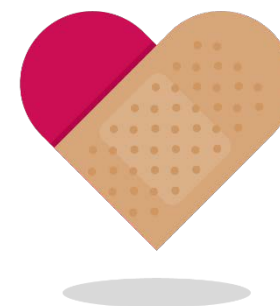
Komentar

- Potraživanja koje banka nije utužila mogu imati povoljniji tretman

Priznavanje ispravke vrednosti – Mišljenje MF

*„...U smislu odredbe člana 22a ZPDPL, uvećanje ispravke vrednosti ... priznaje se u ... iznosu obračunatom na nivou banke, ukoliko (u istom poreskom periodu) iznos **ukupne** ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama ... ne prelazi visinu **ukupnog iznosa (posebne) rezerve ...**“*

Nivo potrebnih rezervi 2016 – 2019

Potrebne rezerve kao odbitne stavke od kapitala zadržati **do 1. januara 2019.** godine

Primena MSFI 9 – snižavanje iznosa potrebne rezerve

Otvorena pitanja

Član 16a ZPDPL: Gubitak od prodaje *pojedinčnih* potraživanja priznaje se kao rashod.

Otvorena pitanja

- Pravila koja se primenjuju na društva koja su kupila nenaplative kredite (NPL)?
- Pravila koja se primenjuju na društva koja su registrovana za poslove finansijskog lizinga?

Your tax business is now everyone's business.

We'll help you enhance transparency
and minimize risk.

Anticipate tomorrow. Deliver today.

Jelena Miljković

Departmental senior manager

Tel: +381 11 20 50 516

Mob: +381 60 20 55 516

e-mail: jmiljkovic@kpmg.com

© 2017, KPMG d.o.o. Beograd je srpsko društvo s ograničenom odgovornošću i član je mreže nezavisnih društava povezanih s KPMG International Cooperative, pravnog lica registrovanog u Švajcarskoj ("KPMG International"). Sva prava zadržana.

KPMG ime i logo su registrovani zaštitni znak KPMG International.

Ovde navedene informacije su opšte prirode i ne odnose se ni na jedno određeno pravno ili fizičko lice. Iako je namera ovog dokumenta da pruži tačnu i ažurnu informaciju, ne garantujemo tačnost informacija od datuma prijema ili u budućnosti.

Ne preporučujemo preduzimanje bilo kakvih radnji bez profesionalnog saveta i detaljnog pregleda konkretne situacije.

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

